

Kaalikoin massavaellukset 2013

Massmigration av kålmal 2013

Erja Huusela-Veistola,
MTT Kasvintuotannontutkimus
31600 Jokioinen

Kaalikoi Kålmal

Plutella xylostella

- maailmanlaajuisesti erittäin merkittävä tuhoeläin
- vaeltaja (>3000 km)
- ei pysty talvehtimaan Suomessa
- vuosittaista vaihtelua paljon
- kasvinsuojeluongelmat edellyttävät kaukokulkeumaa ulkomailta
- tuhojen laajuus riippuu vaelluksen ajankohdasta ja vaelluksen suuruudesta

Kaalikoilla harmaanruskeat siivet, joissa vaalea aaltojuovakuvio, koko n. 1 cm

Kaalikoin esiintyminen vaihtelee vuosittain

Imupyydyisseuranta Jokioinen Kaalikoin 1. havainto

vuosi	pvm	lämpösumma
2001	18.6.	276°
2002	15.7.	736°
2003	3.7.	440°
2004		
2005		
2006		
2007		
2008		
2009	25.6.	406°
2010	24.5.	159°
2011	21.7.	834°
2012	11.6.	262°
2013	22.5.	154°

- ensimmäisen kaalikoihavainnon ajankohta vaihtelee vuosittain
- kaikkina vuosina ei havaittu lainkaan
- esiintymisen vaihtelee alueellisesti
- laajempia tuhoja viimeksi vuosina 1995 ja 2010

Kaalikoin isäntäkasvit ja elinkierto

- moniruokainen, ristikukkaiset viljely- ja rikkakasvit
- ei pysty talvehtimaan Suomessa
- kannan perustana vaeltajat
- Suomessa 2-3 sukupolvea:
 - aikuisia n. 2 viikon ajan
 - munivat ristikukkaisiin kasveihin
 - toukat kuoriutuvat n. viikon kuluttua
 - 4 toukkavaihetta
 - toukkakausi yhteensä n. 2-3 viikkoa
 - koteloituu harsomaiseen kotelokehtoon kasviin
 - kotelovaihe 1-3 viikkoa
- heinäkuussa 2013 havaittavissa kaikkia elinkierron vaihteita yhtä aikaa

Kaalikoin vioitukset

- toukat vioittavat etenkin kaalikasveja, myös ristikukkaisia öljykasveja
- pienet toukat nakertavat lehtien alapinnalle ”ikkunavioituksia”
- isommat toukat saavat aikaan reikiä
- öljykasveilla toukat vioittavat myös nappuja, kukintoja ja lituja

Kaalikoin torjunta

- torjutaan toukkia
- tulee torjuttua yleensä rapsikuoriaistorjunnan yhteydessä (neonikotinoidien teho heikko)
- karkea torjuntakynnys: muutama toukka /kasvi
- sallittuja pyretroidit ja pyretriinit, kaalilla, lantulla ja nauriilla myös *Bacillus thuringiensis* -valmiste
- resistenttejä kantoja kehittynyt kaikille torjunta-aineryhmille

Kaalikoivaellukset 2013

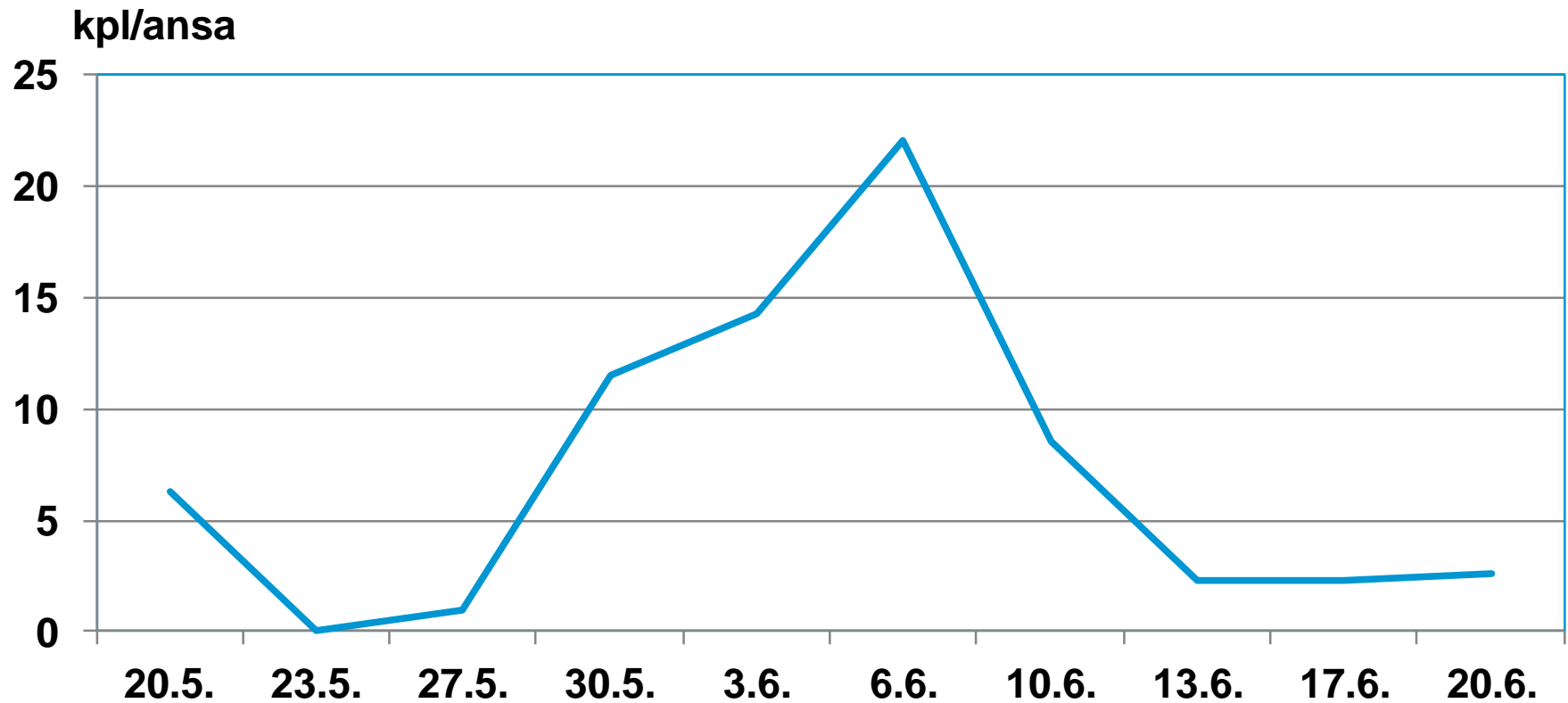
- ensimmäiset kaalikoit ilmavirtausten mukana jo toukokuussa (20.5.)
- levisi erittäin laajalle, vaikkakin alueellista vaihtelua
- lisääntyi vielä touko-kesäkuun aikana useampaan otteeseen
- paikoin perhosia erittäin runsaasti jo rypsin taimivaiheessa, aikuisia löytyi pitkään

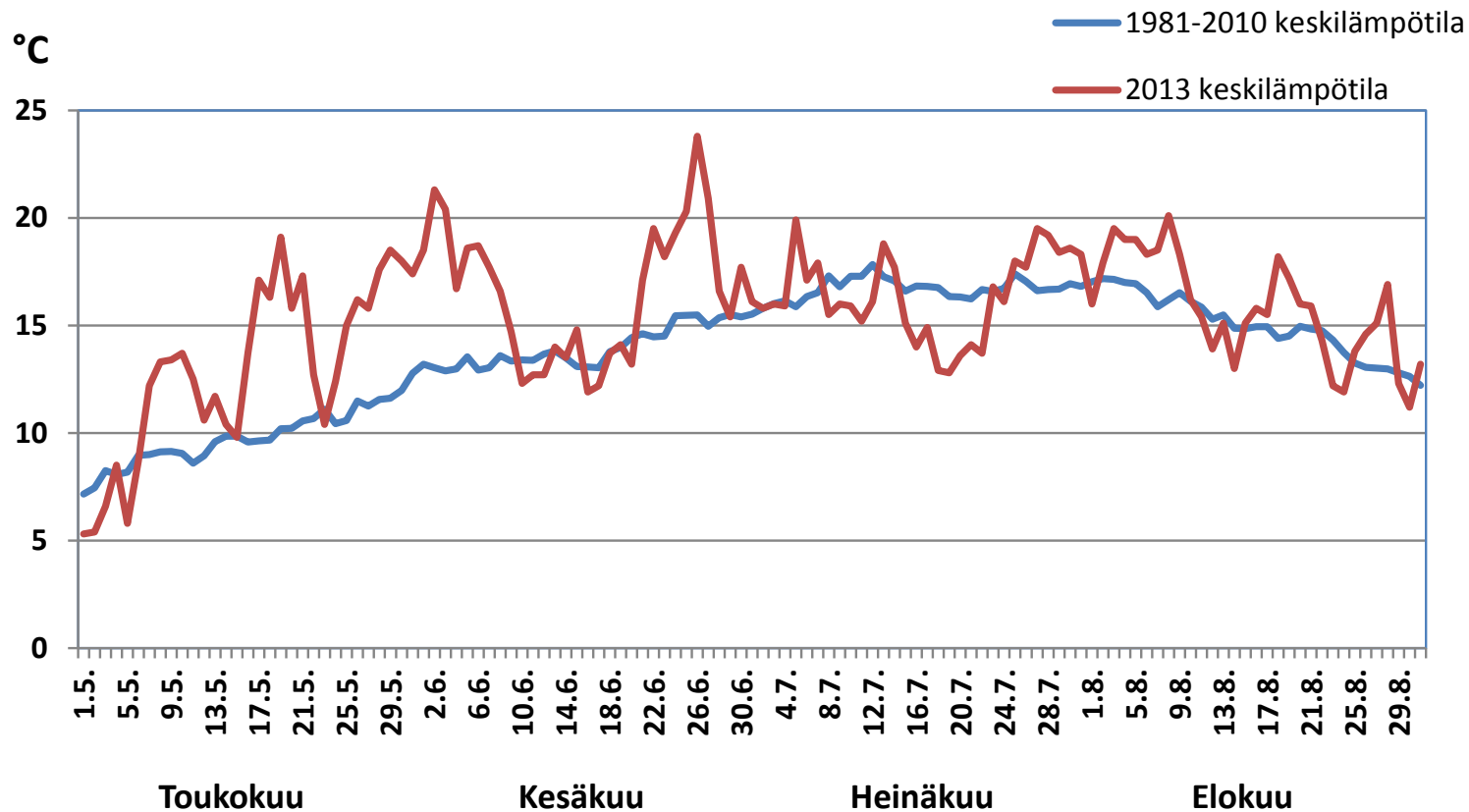
Kaalikoilla harmaanruskeat siivet, joissa vaalea aaltojuovakuvio, koko n. 1 cm

KAALIKOI KÅLMAL Jokioinen 2013

kelta-ansaseuranta rypsilä

Sää suosi kaalikoin munintaa ja toukkien kehitystä

Kaalikoiaikuinen

Kaalikoin toukka & vioitusta

Kaalikoin toukka ja kotelo

Paha kaalikoin vioitus

Kaalikoin vioitusta liduissa

Lituja vioittavat myös

piennarkaalikoina
molnbrämat senapsmott

kirpat
jorloppor

Lituja vioittavat myös

rapsikärsäkäs
blygrå rapsvivel

litusääski
skidgallmygga

Foto: Växtskyddscentralernas bildarkiv/L.Vimarlund

Kiitos! Tack!

